

DE TOREN DER ST. MARTINUSKERKEEN ZINGENDE TOREN!

De toren van de St. Martinuskerk zal niet alleen worden afgebouwd. Het voornemen bestaat hem zelfs te verrijken met een beiaard. Dan zal hij gaan zingen. Zingen zal hij dan evenals dit zijn vele collega's der lage landen, in Vlaanderen en in Nederland, reeds eeuwen doen. Zingen zal hij dan als de beroemde toren van Mechelen, op wiens carillon Jef Denijn, de „Grootmeester der beiaardiers” reeds vele decennia zijn heerlijke concerten ten gehore brengt, wanneer geheel de stad, rijk en arm, intellectueel en werkmans, uitloopt om te genieten; als de zingende torens van Amsterdam en Utrecht, van Maastricht en Groningen en als zo vele andere, wier carillons zijn gegoten door de wereldvermaarde klokkengieters de Gebr. Hemonij, Mamertus Frenij, Geert van Wou e.a.

Dan zal ook Weert zijn klokkenspel krijgen. Dan zal het carillon van de majestueuze Weerter toren zijn harmonieuze klanken uitzenden over stad en land, over de hoge schoorstenen der vele fabrieken en over de torens zijner negen parochiekerken; dan zal de Weerter burgerij bij het horen van de eerste klanken haar woningen verlaten om naar het schone beiaardspel te luisteren.

Dan zullen de Weerter ambachtslieden voor een wijle hun gereedschap neerleggen; dan zullen de eenvoudige slotzusterkens van het Brigittanessenklooster „Maria-Hart” zich naar haar stille kloostertuin binnen de eeuwenoude muren spoeden; dan zullen de Franciscaanse monniken de vensters van hun kloostercellen wagenwijd openzetten en zal de nachtegaal in het hoge geboomte van de kloostertuin in de avondschemering zijn lieflijk gezang onderbreken; dan zullen de minnende paartjes onder de rose kastanjes van het enig schone, idyllische Minderbroeders- oftewel verliefdenlaantje langs de Zuid-Willemsvaart en de vele wandelaars op de brede trottoirs der moderne singels rond de aloude veste een ogenblik

pauseren; dan zal de landman, die in rechte lijn met het vlijmscherpe kouter zijn voren door de akker trekt, stil blijven staan en zal de ornitholoog aan de Moeselerpeel zijn „glas” van zijn gevederde vrienden afwenden en richten naar de oude St. Martinustoren, wiens gulden wijzerplaten schitteren in het zonovergoten Weerter land; dan zullen allen — evenals te Mechelen bij de concerten van Jef Denijn — met bezieling luisteren naar de zilveren zang van de eeuwenoude St. Martinustoren, naar de heerlijke zangblijje klanken van het Weerter carillon.

De St. Martinustoren, een cultuurbezit van ongemene schoonheid, de trots der Weertenaren, zal herrijzen schoner en grootser dan weleer en worden voorzien van een prachtig carillon dank zij de offerzin der Weerter burgers.

Het muziekminnend Weert van na de oorlog is tot veel in staat. De oprichting van de R.K. Oratoriumvereniging en de stichting van een symphonie-orkestvereniging met respectievelijk 180 en 50 leden zijn daarvoor welsprekende bewijzen.

Dan zal het Weert van de toekomst kunnen beluisteren heerlijke beiaardconcerten, zoals het genieten kan van de prachtige orgelconcerten van Houët en Claessens, bekende organisten der kerk, eerstgenoemde thans te Eindhoven, van de uitstekende oratoriumopvoeringen door voornoemde verenigingen onder leiding van dirigent Claessens als zo pas van „Die Schöpfung” van Haydn en van de schitterende concerten van prominente kunstenaars als Yaltah Menuhin, pianiste en Michaël Mann, violist en van Georgette Hagedoorn, chansonière, die allen optraden in de wel zeer bijzonder aantrekkelijke wintercyclus '50—'51 van het Cultureel Genootschap; zoals het kan genieten van de schone concerten van zijn harmonies en zangverenigingen.

Het mag wel 'ns worden geconstateerd, dat in Weert de laatste jaren een cultureel leven

van formaat wordt geleid. Wellicht vindt het Bestuur van de stichting „Technisch Hoger onderwijs in het Zuiden” aanleiding om zijn visie op de culturele aspecten onzer stad (zie zijn rapport bldz. 103) te herzien.

Het klokkenspel kan worden uitgevoerd naar de laatste systemen met een elektrische installatie voor volautomatisch spel.

De vier reeds aanwezige luidklokken vormen een prachtige basis voor de opbouw van een carillon, dat 3 octaven en tezamen 35 klokken zal omvatten, welke, zoals bijgevoegde klokkenlijst aangeeft, zal beginnen met B - C¹ - Dis¹ - E¹ - F¹ - Fis¹ - en verder chromatisch tot en met B³.

Het totaal gewicht zal 14.142 kg bedragen. De melodie kan op het carillon weergegeven worden via een muziekstrook, die in het instrument wordt geplaatst en verwisselbaar is. Op zo'n muziekstrook komen 4 verschillende muzieknummers voor, elk met een maximum van ongeveer 25 maten. Elk kwartier van het uur kan een melodie op het carillon worden gespeeld; de onderscheiding in een vol, half of kwartuur komt dan tot uiting in de betreffende lengte of aantal maten van de te

Markt te Weert 1897

spelen melodie. Elk uur herhalen zich zo steeds de vier verschillende melodieën.

Aan het electricch instrument kan een schakelmechanisme gemonteerd worden, dat op vastgestelde tijden het carillon 's avonds automatisch uit- en 's morgens weder inschakelt; dit in verband met de nachtrustverstoring voor omwonenden.

De kosten van 31 nieuwe grotere en kleinere klokken met de complete inrichting worden geraamd op f 60.000,—.

Op verzoek van het Kerkbestuur stelde de Raad bereids een maximumbedrag van f 20.000,— in het vooruitzicht, indien vóór 1956 in de toren een carillon wordt aangebracht van minstens 3 octaven met speeltafel voor de beiaardier en voorzien van een aan het uurwerk gekoppeld mechanisme, zodat het klokkenspel minstens elk half uur een passende melodie ten gehore brengt. Dit besluit mocht de goedkeuring van het college van Gedeputeerde Staten dezer provincie verwerven.

Een Comité voor het inzamelen van de resterende gelden zal worden samengesteld uit vertegenwoordigers van de verschillende gedingen der Weerter burgerij en zal een beroep doen op de offerzin der Weertenaren.

Het lijdt geen twijfel of het comité zal in zijn

opzet slagen. De oproep tot de Weerter bevolking zal worden verstaan door alle Weertenaren, niet alleen door de parochianen van „St. Martinus”, maar evenzeer door die van de andere parochies, waarvan de meesten nog in de hoofdparochiale kerk werden gedoopt, gevormd en de Eerste H. Communie ontvangen en zeer zeker ook door vele Weertenaren „in den vreemde” die — zoals herhaaldelijk blijkt — steeds gaarne meelevende met alles wat zich in Weert, hun vaderstad, afspeelt. Spontaan zullen allen, beter en minder gesitueerden, hun bijdragen willen schenken ten

behoefte van de totstandkoming van dit carillon voor de straks, zoals te verwachten is, schitterend afgebouwde toren van onze prachtige, monumentale St. Martinuskerk, die beide, c'k voor zich en tesamen, ook in het geïndustrialiseerde Weert van de toekomst, in de stad met haar moderne singels en woonwijken, de eeuwen door getuigenis zullen blijven afleggen van het groot geloof en de diepe godsdienstzin van de bouwers van de 16e en van de restaurateurs van de 20e eeuw. Dan zal inderdaad werkelijkheid worden, wat ik reeds schreef, dat het schone klokkenspel zijn harmonieuze, zinderende tonen zal uitzenden over stad en land van Weert. Dan zal op hoogtijdagen van de hoge toren over de tinnen der huizen galmen Hem ter ere, voor Wien alles geschiedt, de hymne:

Aan U, o Koning der eeuwen
Aan U zij de zeggekroon,
Onsterflijk schittert Uw glorie
Door alle haat en hoon,
De volkeren verdwijnen
Maar luider klinkt het lied
De wereldzoon blijft schijnen
Haar glansen sterven niet.

Weert, Grasmaand 1951. M. DE HAAN.

KLOKKENLIJST.

No.	Toon	Gewicht in KG ±	Diam. in cm ±	Hoogte in cm		Klepel gew. in KG ±
				M.Kroon	Z.Kroon	
1	B	2800	164	154	138	112
2	Cis ¹	1900	147	131	118	76
3	Dis ¹	1500	131	116	102	60
4	E ¹	1250	123	111	99	50
5	F ¹	1050	117	106	94	42
6	Fis ¹	850	110	102	91	34
7	G ¹	700	104	95	84	28
8	Gis ¹	600	98	90	79	24
9	A ¹	500	92,5	85	75	20
10	Ais ¹	400	87,5	81	71	16
11	B ¹	350	82,5	77	68,5	13
12	C ²	285	77,5	72	63	11
13	Cis ²	235	73	68	59,5	8
14	D ²	200	69,5 Y	63	57,5	7
15	Dis ²	165	65	60	54,5	7
16	E ²	135	62	58	52	6
17	F ²	120	58,5	56	48	5
18	Fis ²	100	55,5	54	46	5
19	G ²	95	52		43	4
20	Gis ²	90	49,5		40	4
21	A ²	85	47,5		39,5	4
22	Ais ²	80	46		38	3
23	B ²	75	44,5		37,5	3
24	C ³	70	42,5		36	3
25	Cis ³	65	41,5	Y	35,5	3
26	D ³	60	39,5		34,5	3
27	Dis ³	55	38,5		32	3
28	E ³	50	37		31,5	3
29	F ³	48	35,5		30	3
30	Fis ³	45	34,5		29	3
31	G ³	43	33		28	3
32	Gis ³	40	31,5		26,5	2
33	A ³	37	30,5		25	2
34	Ais ³	34	29,5		24	2
35	B ³	30	28,5		23	2